

Karlovac, Listopad 2012.

men power

broj 022

interno glasilo Adriadiesela d.d.

Dobio sam jednu zanimljivu knjigu od prijatelja na čitanje. Radi se o knjizi Josipa Boljkovca „Istina mora izaći van...“. Nisam je pročitao cijelu, još sam u 60-ima, a čovjek je počeo svoju priču o djetinjstvu u Vukovoj Gorici, pa o drugom svjetskom ratu, pa o svom vođenju grada Karlovca itd. s takvim detaljima kao da je to bilo jučer. Ili ima fantastično pamćenje ili nema više živih svjedoka koji bi tvrdili suprotno...

(*Samo mogu s ponosom reći da sam i ja kao klinac, zajedno sa svojim roditeljima sudjelovao u radnoj akciji gradnje nove pruge i usjeka od Rakovca prema Mostanju!*)

No, zašto sam počeo ovu kolumnu s njegovom Knjigom?

Na jednom mjestu on kaže „da je Karlovac imao sreće po ratnoj reparaciji dobiti jednu njemačku tvornicu motora, turbina i pumpi iz koje se razvila Jugoturbina“.

Sad mi je jasno odakle su neki naši strojevi... *Nijemci zaista znaju raditi strojeve...*

Samo on ne zna da su ti strojevi još kod nas i da još rade...

Drago mi je kada vidim da su neki od njih osvježeni i obojeni, ali ipak – to su (pra)stari strojevi!

To je naš veliki problem: Nemogućnost ulaganja!

Iz osnovnog poslovanja – nemamo dovoljno novaca niti dobiti, krediti – neki puta se pitam čemu služi HBOR, uz pomoć naših vlasnika – imaju oni svojih vlastitih briga pa nas podržavaju (*ali uglavnom samo podržavaju!*), tako da smo uglavnom „sami na golu“ i moramo se snaći sami.

Izdržali smo do sada pa vjerujem da ćemo izdržati i dalje.

Ima jedna pjesma „What doesn't kill you makes you stronger“, a mislim da se može odnositi i na nas: ostali smo bez licencije, radili pod uzbunama, gledali kako se zatvaraju tvornice oko nas, borili se protiv uvoznog lobija, ali smo radili. I dalje radimo.

Istina, manje nego nam je to dovoljno, ali protiv svjetske recesije ne možemo niti mi...

To što su naša brodogradilišta „na koljenima“ ne mora nas ubiti; može nas ojačati!

Oni koji su prije živjeli pod okriljem brodogradilišta, redovito dobivali plaće i regrese (*Što je to regres?*) sada su na čekanju posla koji – pazi – nikako da dođe!

I ne zna se hoće li...

Mi pokušavamo, nudimo se za razne poslove koje nikada do sad nismo radili, istražujemo tržište gdje nikada nismo bili - ali imamo neke predispozicije: iskustvo, organizaciju, tehnološke mogućnosti – malo zastarjele, ali ipak mogućnosti.

Baš za Sisveta bio sam u Rusiji (oni kao pravoslavci to ne obilježavaju) i razgovarao s našim partnerima iz PromEnergoProjekta.

Imamo velike šanse da opet pobijedimo našu konkureniju i ugovorimo 10 DGS-ova s našim motorima ADRIA 40 za projekt u Bjelorusiji!

Tender se očekuje u prosincu ove godine, a ugovor u travnju 2013.

Držimo palčeve!

Zanimljivo, ali izgleda da su naši ruski partneri prepoznali u nama ono što čak niti neki vlasnici nisu.

Možda zato i postanu jedan od njih?

A u međuvremenu – idemo se okrenuti ugovorenim poslovima – Rostovu, kontejnerskim DGS-ovima za nuklearke, GREDELJ-u i ostalim kupcima, uštedama na svakom koraku i zajedničkom cilju – opstanku tvornice.

Jer kao što naši prijatelji Rusi znaju u svojim zdravicomama često reći: „Svi mi plovimo u istom čamcu...“.

Direktor:

Vladimir Hristov

3.kvartal 2012.god.- MAN

Krajem 8. mjeseca isporučili smo 4 motora tipa MAN 8L23/30H u Ameriku i to za brodogradilište VT Halter Marine, Inc - Pascagoula, Mississippi. Od 1998.godine, kada je potpisani prvi licenčni ugovor sa MAN-om, isporučili smo 304 motora ukupne snage 334.302 kW. Planirana isporuka motora 3x5L23/30H za Gr.491 u Uljanik-u, odgođena je za 2013.godinu, na zahtjev Brodogradilišta.

Sajam brodogradnje i brodograđevne industrije SMM-2012 Hamburg

Adriadiesel d.d. je i ove godine, već tradicionalno sudjelovao na najvećem sajmu brodograđevne opreme u svijetu SMM-2012 koji se je održao od 04 do 09.rujna u Hamburgu.

Na sajmu je sudjelovalo više od 2.000 izlagača iz više od 60 zemalja, a mi smo, u organizaciji Hrvatske gospodarske komore (HGK), imali zajednički štand sa našim brodogradilištima i ostalim hrvatskim tvrtkama.

TŽV GREDELJ

Unatoč tomu što je 1. listopada otvoren stečaj nad TŽV Gredelj Adriadiesel je ugovorio strojnu obradu 86 Okvira okretnih postolja vlaka.

Gredelj je sklopio posao s američkom tvrtkom EMD, koja je u vlasništvu kompanije Progress Rail Manufacturing Corporation (podružnica kompanije Caterpillar Inc.). TŽV Gredelj trenutno ima ugovoren posao proizvodnje 104 okvira postolja za lokomotive, čija je ukupna vrijednost radova oko 15 milijuna kuna.

Planira se obradom prvih komada usvajanje tehnologiju i alata potrebnih za uspješnu strojnu obradu i to od 4-5 komada tjedno, ovisno o dostavljenoj količini iz Gredelja.

U TŽV Gredelj smatraju i nadaju se dalnjim narudžbama, "za što je nužan uvjet uspješno izvršenje trenutne narudžbe."

SERVISI I REMONTI

Sredinom Kolovoza započeli su radovi na instalaciji 3 generatorska seta Adria 40 u Rostov 3. Tim povodom, tokom kolovoza i rujna, zbog nadzora nad izvođenjem radova u Rostovu su boravili dva specijalista iz Adriadiesela i jedan iz Končar GiM. Nastavak radova na instalaciji očekuje se sredinom studenog.

Izvršena je defektaža i rastavljanje motora zbog zamjene koljeničaste osovine na MAN 6L23/30H na M/N GRANDE COLONIA. Nastavak radova očekuje se u studenom, nakon isporuke i ukrcaja na brod nove koljeničaste osovine.

Rekonzervacija motora 6x 6ZL40/48 NPP Mochovce Slovačka

2010. godine započeli smo s projektom revitalizacije šest diesel motora Zgoda-Sulzer 6ZL40/48 za novi 3. i 4. blok nuklearne elektrane Mochovce u Slovačkoj. Motori su tijekom druge polovine 2010. i prve polovine 2011. godine kompletno revitalizirani u pogonima Adriadiesela i otpremljeni natrag u NPP Mochovce. Motori su već bili i postavljeni i utemeljeni na licu mjesta i prema planu trebalo je biti koncem 2011 i početkom 2012. godine njihovo puštanju u rad. No, zbog poznatih događaja u Fokushimi u Japanu stupili su na snagu novi pogoštreni propisi i regule za nuklearne elektrane i cijeli projekt u Slovačkoj doživljava izmjene i nadogradnje, što sve odgađa i pomiče cijeli projekt za godinu, do godinu i po u desno.

Pošto se bližilo skoro dvije godine od primopredaje motora na ispitnoj stanici u Adriadieselu, i njihove konzervacije nakon ispitivanja i primopredaje, motore je bilo nužno rekonzervirati na licu mjesta u NPP Mochovce. Adriadiesel je kupcu dostavio detaljne upute i instrukcije za rekonzervaciju, specifikacije potrebne opreme i materijala. Prema planu radove izvode djelatnici kupca, ali uz kontrolu našeg supervizora, u ovom slučaju to je gospodin Dane Lončar. Predstavnici kupca (ČKD) bili su u Adriadieselu i radi dodatnih konzultacija i obuke za predmetnu rekonzervaciju.

Rekonzervacija prva tri motora za blok 3 obavljena je u periodu od 06. - 16. kolovoza 2012. a, rekonzervacija slijedeća tri motora, blok 4, planira se s početkom 19. studenog 2012.

Ispitna stanica

U suradnji sa koreanskim partnerom STX započet je projekt rekonstrukcije ispitne stanice kako bi se omogućilo ispitivanje generatorskih setova snage do 10 MW na srednjim naponima (3,3 - 13,8 kV).

Projekt obuhvaća prilagodbu i nadogradnju postojećih ispitnih mjesto te sustava vode, ulja, goriva, zraka i ispušnih plinova. Instaliranjem rashladnih tornjeva i zračnih otpornika za terećenje motora upotreba voda iz rijeke Mrežnice svela bi se na minimum (samo za nadoknadu isparavanja).

Prvi dio projekta obuhvaća najnužniju prilagodbu ispitne stanice za ispitivanje stacionarnog eneratorskog seta sa motorom 18V28/32S koje se predviđa sredinom iduće godine.

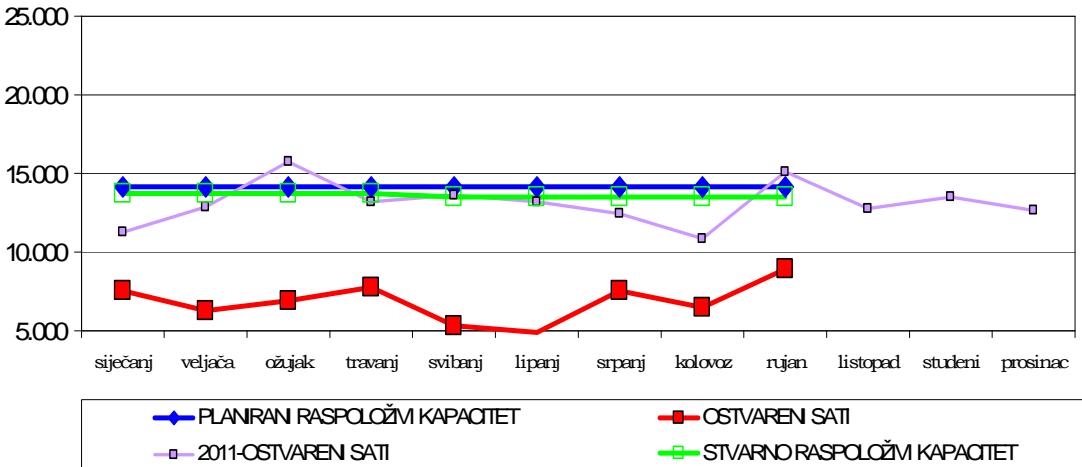
POSJETA DELEGACIJE

U sklopu šestodnevног seminara u Hrvatskoj koji je organizirao Institut za nuklearnu tehnologiju INETEC, 40-ak predstavnika nuklearnih elektrana iz Rusije, Ukrajine, Češke, Rumunjske i Bugarske pod pokroviteljstvom udruženja Interatomenergo posjetili su Adriadiesel.

KAPACITETA ISKORISTENJE

07.09.2012. održan je audit za projekt Rostov 4. Audit je proveden od strane predstavnika "Bezopasnosti". Rezultati audita su za Adriadiesel pozitivni, a time je održena i 1. točka IT-programa.

Nevrijeme u rujnu zahvatilo je i okoliš Adriadiesela. Jak vjetar srušio je brojna stabla, od kojih je jedno završilo i u našoj teškoj strojnoj obradi.

Kadrovske barometar

U periodu od 01.07.2012.godine do 30.09.2012.godine radni odnos prekinuli su sljedeći radnici: BELAVIĆ DRAGUTIN, kontrolor BRNADIĆ EMILIO, projektant KOLJENIK ANTONIO, konstruktor MLINAC IVAN, operater na CNC stroju

Potrebno je napomenuti da je naš kolega Dragutin Belavić svoj radni vijek započeo 06.08.1970.godine i neprekidno do mirovine proveo u našem Društvu, u početku na poslovima tokara a od 1976.godine pa do umirovljenja na poslovima kontrolora, ostvarivši tako neprekinuti radni staž od 42 godine. Želimo mu dobro zdravlje i ugodne umirovjeničke dane.

U navedenom razdoblju nije nitko zaposlen.

Na dan 30.09.2012.godine zaposleno je 249 radnika od toga je 9 radnika sa ugovorom na određeno vrijeme.

Međunarodni stručno-znanstveni skup ZAŠTITA NA RADU I ZDRAVLJA

Skup se održao od 19. do 22. rujna 2012. u Boriku kod Zadra. Na skupu se okupilo više od 200 sudionika iz zemlje i inozemstva. Na skupu su prisustvovali gđa. Sanja Pajić i gđa Anica Križanić Ratković koja je objavila i stručni rad s temom „Analiza ozljeda, profesionalnih bolesti i poremećaja u procesu rada Adriadiesel d.d.“ Rad je objavljen u Zborniku radova, Veleučilišta u Karlovcu. Skup je bio namijenjen liječnicima, stručnjacima zaštite na radu, predstavnicima sindikata, poslodavcima, profesorima, nevladinim udrugama i drugima. Dobra organizacija skupa omogućila je predavanja pozvanih predavača, usmena izlaganja, okrugle stolove i poster prezentacije. Poseban interes sudionika privukli su:

- Okrugli stol s raspravom o prijedlogu Zakona o zaštiti na radu
- Radionica pod nazivom "Prevencija HIV/AIDS-a u radnika migranata i članova posade"

...zanimljivo o jeseni i jesenjim bojama...

Žuta boja lišća potječe od pigmenata karotinoidi. Ti pigmenti mrkvu čine narančastom a jesenje lišće zlatno žutim. Kad lišće pocrveni imamo pigment – antocijanin. On čini jagode crvenima, kupine tamno ljubičastima" i jesenje lišće u svim nijansama crvene. Lišće stvara taj pigment samo u jesen. Znastvenici su vjerovali da je antocijanin stvarao slučajnu boju, izazvanu šećerima uhvaćenim u umirućim jesenjim listovima.

"Zeleni listovi su ustvari – žuti! Samo to se žuto ne vidi. Žuti pigmenti su čitavo vrijeme prisutni u listu, sakriveni iza maske zelenog. Oni čekaju da se klorofil počne raspadati da bi konačno postali vidljivi".